

cultuur eindhoven

Tussentijdse Rapportage KPI 2022

Eindhoven, 31 oktober 2022

237CE1022

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Omvang en Diversiteit	4
2.1	Verdeling van het budget	4
2.2	Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen	6
2.3	Verdeling over de verschillende functies en disciplines	8
2.4	Prestaties - Aanbod	9
2.5	Snelgeld-regeling	11
2.6	Samenvatting	11
3	Publieksbereik	13
3.1	Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen - overige activiteiten	13
3.2	Samenvatting	14
4	Cultuureducatie	16
4.1	Schoolgebonden activiteiten en educatieve activiteiten.	16
4.2	Aantal bereikte scholen in Eindhoven	17
4.3	Bibliotheek Eindhoven	17
4.4	Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst	18
4.5	Samenvatting	18
5	Ondernemerschap	19
5.1	Ratio's	19
5.2	Bijdragen van Provincie en Rijk	21
5.3	Gerealiseerde sponsorinkomsten	22
5.4	Samenvatting	23
6	Samenvatting	23

1 Inleiding

Kritieke Prestatie Indicatoren

Jaarlijks levert Cultuur Eindhoven gegevens over de prestaties van culturele instellingen aan de gemeente Eindhoven ten behoeve van de beleidsverantwoording en ten behoeve van landelijke of regionale benchmarks. Aanvullend daarop heeft Cultuur Eindhoven een aantal kritieke prestatie indicatoren geformuleerd om beter te kunnen reflecteren op het cultuurbeleid zoals beschreven in de Cultuurbrief 2021-2024 van de gemeente en om ontwikkeling op basis van het beleid zichtbaar te maken. Met de Cultuurbrief in de hand zijn er een aantal perspectieven geformuleerd:

1. Omvang van het Aanbod
2. Diversiteit en Dynamiek
3. Talentontwikkeling
4. Bereik en Waardering
5. Educatie en Participatie
6. Ondernemerschap

Binnen de perspectieven zijn kritieke prestatie indicatoren vastgesteld waarbij een onderscheid gemaakt is tussen beschikte bedragen en gerealiseerde prestaties.

In deze rapportage reflecteert Cultuur Eindhoven op de behaalde prestaties van de subsidieaanvragen uit 2021. Komende beleidsperiode zal op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties gegevens met betrekking tot het cultureel aanbod en het publieksbereik een vergelijking worden gemaakt over de periode 2021-2024. Daarnaast zal op basis van de gehonoreerde aanvragen de verdeling van het budget over de jaren worden vergeleken. In Tabel 1 is het aantal organisaties en subsidieaanvragen dat het betreft samengevat.

Tabel 1 aantal subsidieaanvragen en gesubsidieerde organisaties¹

Jaar	Aantal gesubsidieerde organisaties Basis, BrabantStad, Programma's & Projecten	Totaal aantal beschikte subsidies	Aantal afgewezen subsidieaanvragen
2021	64	229	126

Totaal werden in 2021 355 reguliere subsidieaanvragen beoordeeld. In de voorgaande periode 2017-2020 waren er dat gemiddeld 230 per jaar. Een ruimer Snelgeld-budget vanwege Covid-19 ligt ten grondslag aan de forse stijging. Binnen die regeling werden 253 aanvragen beoordeeld wat er in de periode 2017-2020 gemiddeld 106 per jaar waren.

Zeven van de in 2021 gehonoreerde projecten hebben nog geen verantwoording ingediend omdat die wegens Covid-19 zijn uitgesteld. De bijbehorende behaalde prestaties daarvan worden daarom in deze rapportage buiten beschouwing gelaten.

¹ Het betreft het aantal unieke organisaties. Een organisatie kan meerdere aanvragen in een jaar indienen. Het totaal aantal beschikte en afgewezen subsidies is inclusief Snelgeld, Covid-19 noodsteun, gilden en gelabelde subsidies.

2 Omvang en Diversiteit

2.1 Verdeling van het budget

Stichting Cultuur Eindhoven verdeelt de subsidie conform de Subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024. De subsidieregeling bestaat uit verschillende deelregelingen die samen één samenhangend geheel vormen, maar los van elkaar worden uitgevoerd.

De verschillende deelregelingen zijn:

- *de Eindhovense Basis* – een vierjarig subsidieprogramma waarin subsidie wordt verleend voor de 9 in de Cultuurbrief geformuleerde culturele basisfuncties in de stad;
- *Professionele kunsten Eindhoven in samenhang met BrabantStad* – een vierjarig subsidieprogramma gezamenlijk ontwikkeld met de Provincie Noord-Brabant en de gemeente Den Bosch, Tilburg en Breda waarin subsidie wordt verleend aan professionele instellingen op het gebied van kunst en cultuur, en de activiteiten waar zij subsidie voor aanvragen, moeten bovenlokale, regionale en/of (inter)nationale betekenis hebben;
- *Programma's* – deze regeling biedt met tweejarige subsidies stabiliteit aan organisaties die een rol vervullen op het gebied van cultuureducatie en/of vrijetijdsaanbod en professionele kunst, met nadruk op talentontwikkeling, onderzoek, productie of presentatie binnen het Eindhovens ecosysteem. Met deze tweejarige regeling worden ook dynamiek en doorstroming mogelijk gemaakt;
- *Projecten* – eenmalige subsidie voor activiteiten gericht op ontwikkeling, productie of presentatie van professionele kunsten. De projecten moeten duidelijk in tijd en middelen zijn afgebakend. In het geval van projecten die primair gericht zijn op cultuureducatie en cultuurparticipatie wordt getoetst of deze aanvullend zijn op andere reeds gesubsidieerde initiatieven;
- *het Snelgeld-regeling* – een regeling voor eenmalige subsidie van maximaal € 3.000 voor individuen en maximaal € 9.000 voor collectieven, vooral bedoeld om Eindhovense makers te stimuleren in de ontwikkeling van hun artistieke kwaliteit, in experiment en onderzoek, opbouw van publiek en opdrachtgevers. De bijdrage vormt bij individuen bij voorkeur een impuls voor hun professionele loopbaan;
- *Gilden* – de negen Eindhovense gilden kunnen een vast bedrag van € 1.750 per jaar aanvragen voor de instandhouding van de Eindhovense gilden.

Daarnaast verstrekt Cultuur Eindhoven in mandaat van de gemeente Eindhoven zogenaamde *Gelabelde subsidies* welke betrekking hebben op activiteiten die niet binnen de subsidieregeling vallen, maar in het beleid van de Gemeente Eindhoven wel van belang zijn.

De subsidies voor het *Van Abbemuseum*, de *Dutch Design Foundation* en *GLOW* lopen rechtstreeks via de gemeente. Gegevens van deze instellingen ontbreken daarom in deze rapportage.

Noodsteun in 2021

2021 was net als 2020 een jaar waarin Covid-19 de wereld nog stevig in zijn greep had. Het openbare leven werd op momenten vrijwel stil gelegd of er waren in zeer beperkte mate culturele activiteiten mogelijk. Daardoor kreeg de culturele sector het financieel zwaar. Om te voorkomen dat instellingen vanwege deze externe factoren om zouden vallen en individuele kunstenaars en makers financieel in de problemen zouden komen om hun beroepspraktijk in stand te houden is op verschillende manieren noodsteun verleend. Daartoe is de *Subsidieregeling Covid-19 Noodsteun Cultuur 2021* gemaakt die bestond uit de regelingen *Tegemoetkoming rechtspersonen*, *Tegemoetkoming individuele makers* en *Garantiesubsidie*. In totaal werden daarvoor 371 aanvragen ingediend waarvan er 332 werden toegekend, met name in de categorie individuele makers (325).

Daarnaast werd de *Subsidieregeling Covid-19 noodsteun 2021 meerjarige subsidieontvangers* *Subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024* in het leven geroepen. Daarbinnen werden drie instellingen die meerjarige subsidie ontvingen extra ondersteund.

Hiernaast is er aan het CKE extra budget toegekend met als opdracht dat als noodsteun te verlenen aan amateurverenigingen.

In deze rapportage zijn de bedragen van deze extra noodsteunfinancieringsregelingen niet in de overzichten meegenomen omdat dat een eenmalig sterk vertekend beeld van de budgetverdeling in de gehele Eindhovense culturele sector zou opleveren.

Uit de verantwoording 2021 is gebleken dat vanwege landelijke generieke en specifiek voor culturele instellingen beschikbare steunmaatregelen en eigen ingrepen van de organisaties in hun bedrijfsvoering, niet alle in 2020 en 2021 verstrekte noodsteun van de gemeente in 2021 is benut. Om ook in 2022 financiële klappen door Covid-19 te kunnen opvangen is de periode waarin de noodsteun kan worden ingezet verlengd tot en met 31 december van dit jaar. In **hoofdstuk 5 Ondernemerschap**, waarin gegevens worden overlegd op basis van de financiële verantwoordingen van culturele organisatie over 2021, is de verleende noodsteun wel in de berekening van de ratio's meegenomen. Daardoor wordt inzicht verschaft in de daadwerkelijke financiële positie van de instellingen eind 2021.

Verdeling van het budget

Tabel 2 verdeling subsidie budget 2021-2024 inclusief indexering(en)

hieronder laat de verdelingen over de verschillende regelingen per jaar zien. In de Gelabelde subsidies zijn tevens de Gilden opgenomen.

Tabel 2 verdeling subsidie budget 2021-2024 inclusief indexering(en)

Budget per regeling	2021	2022	2023	2024
Eindhovense Basis	€ 17.792.370	€ 17.792.370	€ 17.792.370	€ 17.792.370
BrabantStad	€ 2.459.475	€ 2.459.475	€ 2.459.475	€ 2.459.475
Programma's	€ 1.024.549	€ 1.015.022	€ 0	€ 0
Projecten	€ 473.004	€ 0	€ 0	€ 0
Snelgeld*	€ 606.394	€ 0	€ 0	€ 0
Gelabelde subsidies	€ 281.795	€ 0	€ 0	€ 0

* incl. provinciale matching € 25.000,- en Covid-19 noodsteunpakketmiddelen € 481.394,-.

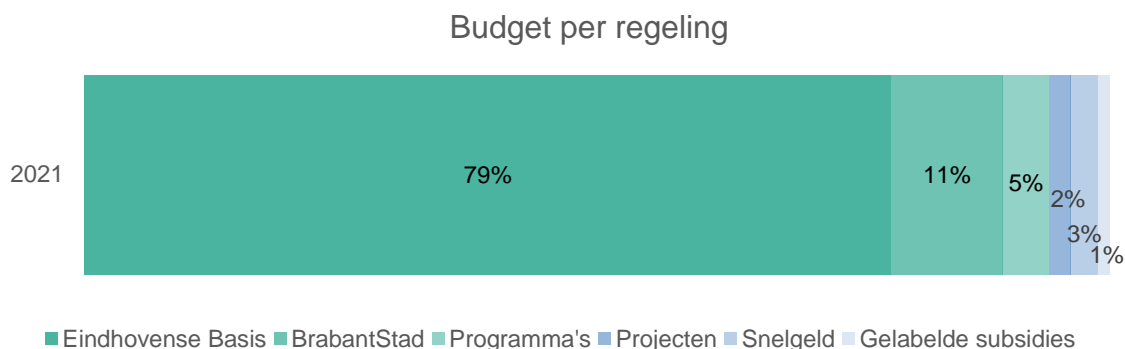
Uit Figuur 1 blijkt dat het percentage van het cultuurbudget dat ten goede kwam aan de Eindhovense Basis in 2021 79% van het totale budget uitmaakt. Hierbij zijn de budgetten voor het *Van Abbemuseum*, de *Dutch Design Foundation* en *GLOW* en de bijdrage van de gemeente aan de *Bibliotheek* uit VVE-middelen niet inbegrepen. Gemiddeld nam de Eindhovense Basis in de periode 2017-2020 zo'n 83% van het totale budget in. De daling wordt veroorzaakt doordat er in de nieuwe subsidieperiode door een wijziging van de subsidieverordening een verschuiving heeft plaatsgevonden van een aantal instellingen vanuit de Eindhovense Basis naar de BrabantStad-regeling. Daarnaast zijn er in 2021 incidenteel extra Snelgeldmiddelen beschikbaar gekomen wegens Covid-19.

De gelabelde subsidie wordt rechtstreeks door het college verleend voor specifieke culturele instellingen/doelen. De uitvoering daarvan is aan Cultuur Eindhoven uitbesteed. In 2021 werd, naast de gilden, nog aan vier instellingen gelabelde subsidie verleend.

Tot slot worden voor de volledigheid naast de reguliere subsidies op grond van artikel 4:51 Awb frictiekosten betaald uit het subsidiebudget wanneer voor organisaties met een langjarige subsidierelatie geen redelijke termijn voor vermindering of afbouw van subsidie mogelijk is. Cultuur Eindhoven vergoedt kosten die

voortkomen uit het afwickelen van bestaande verplichtingen. Fluctuatie over de jaren heen is puur operationeel. In 2021 zijn er geen frictiekosten betaald.

Figuur 1 verdeling subsidiebudget 2021

Indexering

Ieder jaar wordt door de gemeente bepaald welk indexeringspercentage zij hanteert om de inflatie en algemene loonkostenstijgingen te compenseren voor de door haar gesubsidieerde instellingen. Op basis hiervan verleent Cultuur Eindhoven aan instellingen die meerjarige subsidie ontvangen jaarlijks indexering van bestaande subsidie. In 2021 is over de subsidie 2021-2024 een indexering van 2% toegekend.

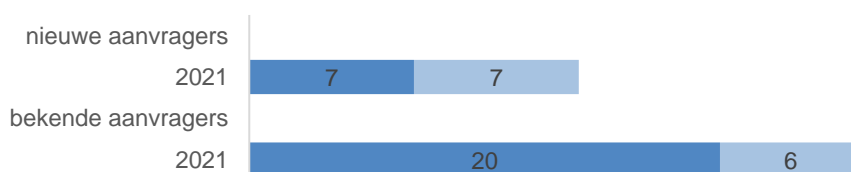
2.2 Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen

Voor 2021 werden er acht aanvragen ingediend voor de Eindhovense Basis die allen werden gehonoreerd. Daarnaast waren er 18 aanvragen voor de BrabantStad-regeling waarvan er 17 werden gehonoreerd. Beide betreffen vierjarige regelingen, waardoor deze verdeling voor de rest van de Cultuurbriefperiode tot en met 2024 vast staat.

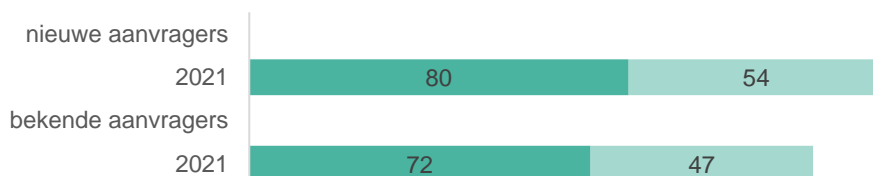
Binnen de tweejarige programmaregeling werden 21 aanvragen ingediend voor de periode 2021-2022. 12 daarvan werden gehonoreerd. Daarnaast zijn er in 2021 40 projectaanvragen ingediend waarvan er 27 werden toegekend. Binnen de Snelgeld-regeling zijn er in 2021 253 aanvragen ingediend waarvan er 152 werden gehonoreerd. Figuur 2 geeft weer hoe de verdeling tussen het totaal van afgewezen (de lichte kleur) en gehonoreerde aanvragen (de donkere kleur) voor de Projectenregeling en Snelgeld-regeling is geweest.

Figuur 2 Toegewezen en afgewezen aanvragen 2021

Projecten

Snelgeld

In 2021 zijn er met name via de Snelgeld-regeling veel nieuwe aanvragers voor subsidiering in aanmerking gekomen. Daarin is het effect van Covid-19 te merken waarbij makers gedurende lange tijd nauwelijks opdrachtwerk konden genereren. Die tijd hebben ze ingezet voor de verdere ontwikkeling van hun beroepspraktijk.

Bezwaren

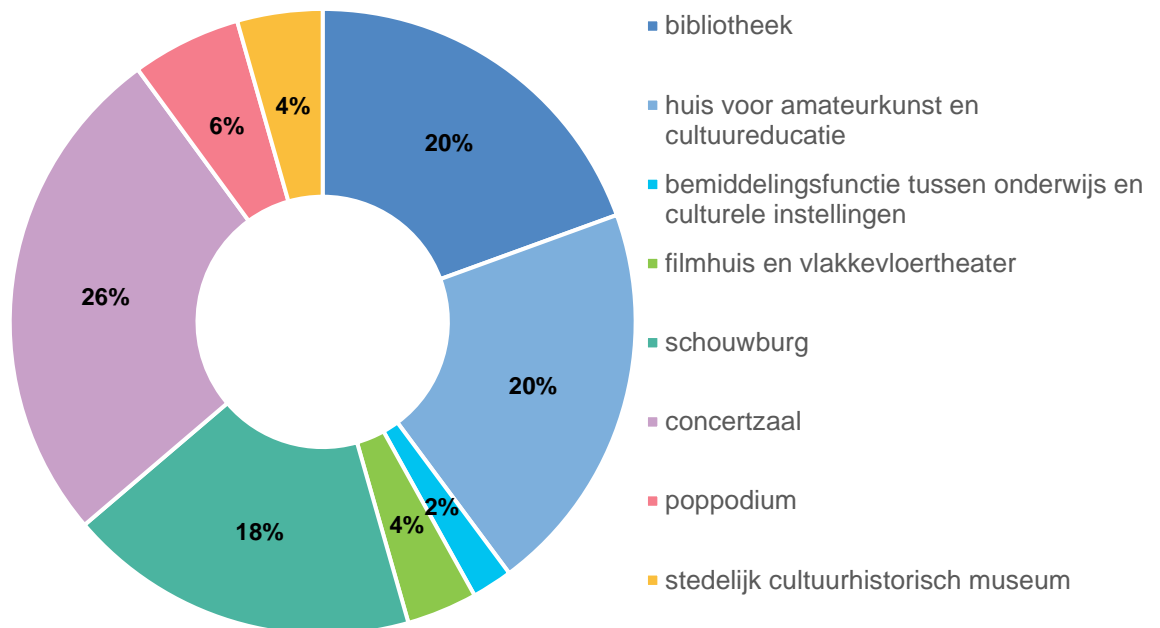
In 2021 werden er binnen de Snelgeld-regeling acht bezwaren ingediend op een totaal van 253 subsidiebesluiten waarvan 101 negatief waren voor de aanvrager. Geen van de ingediende bezwaren werd gegrond verklaard. De Eindhovense Basis en BrabantStad-regeling worden hier niet getoond, omdat op besluiten die daarin zijn genomen in de periode 2021-2024 geen bezwaar meer mogelijk is. Binnen de Programma- en Projectenregeling werden er geen bezwaren ingediend.

Tabel 3 Bezwaren stand van zaken 2021

Programma's	Projecten	Snelgeld-regeling
2021		4 – ongegrond 3 – ingetrokken 1 – niet ontvankelijk

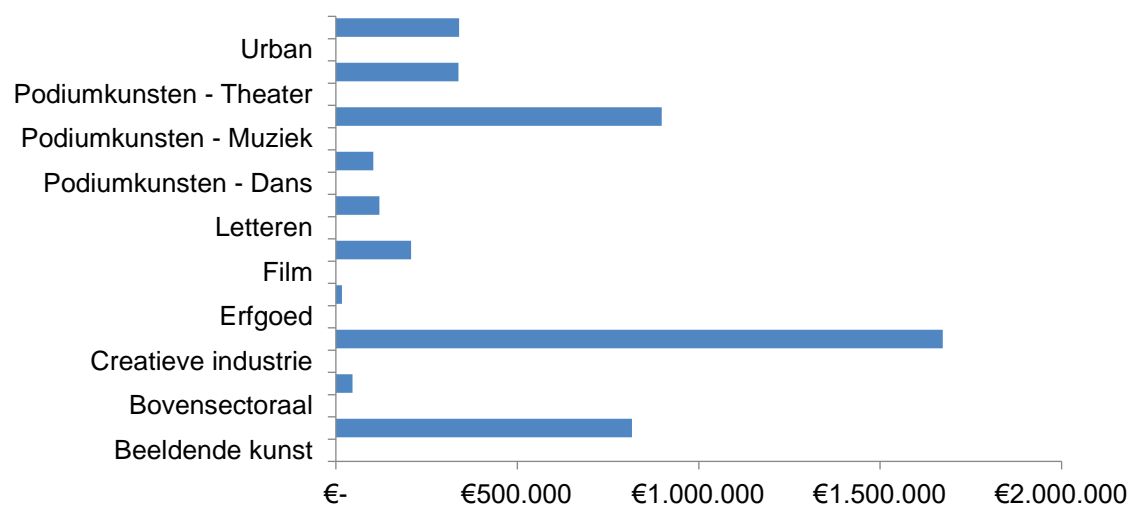
2.3 Verdeling over de verschillende functies en disciplines

Figuur 3 Verdeling budget over de Eindhovense Basis 2021

Figuur 3 geeft een overzicht van de verdeling van het budget over de verschillende functies van Eindhovense Basis zoals beschikt voor 2021. Hierin zijn alleen de Eindhovense Basis-instellingen opgenomen die via Cultuur Eindhoven worden gefinancierd. Doordat voor de periode 2021-2024 de budgetten zijn vastgelegd en de indexering gelijkmatig meebeweegt zullen er gedurende die periode nauwelijks verschillen tussen bedragen en percentages optreden. De drie andere organisaties die ook conform de Cultuurbrief een functie in de Eindhovense Basis invullen, te weten: *Dutch Design Foundation*, *GLOW* en *Van Abbemuseum*, zijn buiten beschouwing gelaten.

Figuur 4 verdeling budget over disciplines (BrabantStad, Programma's, Projecten, Snelgeld) 2021

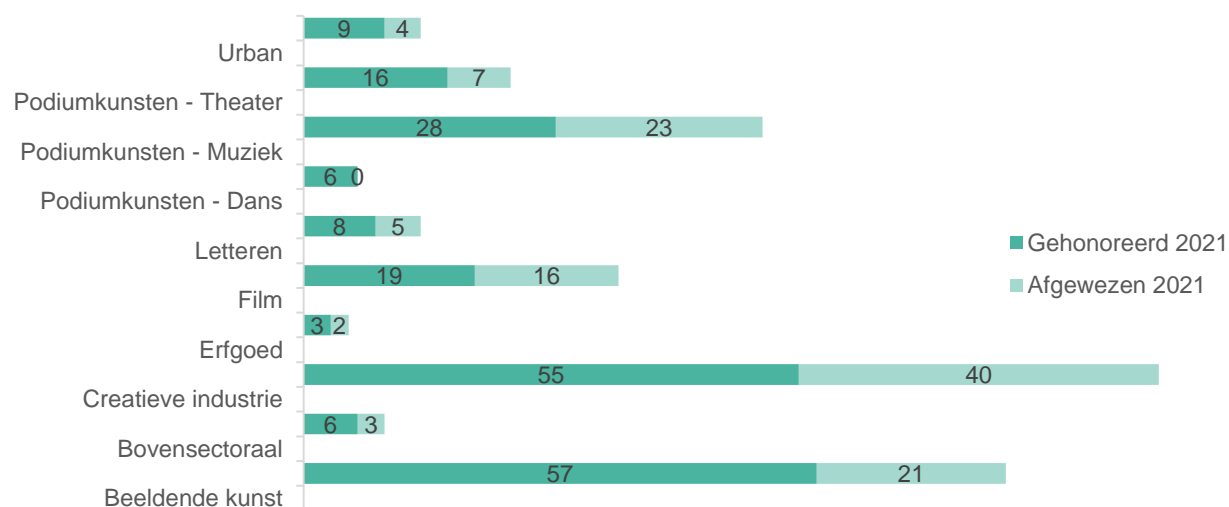
Naast een onderscheid in functies binnen de Eindhovense Basis maakt Cultuur Eindhoven een onderscheid tussen negen verschillende disciplines en een bovensectorale categorie. Onder Bovensectoraal wordt

verstaan: aanvragen die zich duidelijk op meerdere disciplines focussen. Bij deze aanvragen is de discipline vaak ondergeschikt aan de activiteit. Figuur 4 laat de verdeling van de middelen zien verdeeld over de disciplines.

Op basis van de indeling naar discipline kan Cultuur Eindhoven de diversiteit van het aanbod monitoren. Instellingen die multidisciplinair opereren worden ingedeeld op basis van de focus van de hoofdactiviteiten uit het activiteitenplan. Een kanttekening hierbij is dat steeds meer organisaties discipline overstijgend werken en dat kwantitatief niet de volledige diversiteit van het gesubsidieerde aanbod inzichtelijk gemaakt kan worden.

In vergelijking tot de voorgaande periode 2017-2020 is te zien dat het aandeel van het budget dat naar de Creatieve industrie gaat in 2021 fors is toegenomen. Voorheen was dat ongeveer gelijk aan het aandeel Podiumkunsten-Muziek. De stijging is enerzijds te verklaren doordat *MU* en *STRP-festival* met ingang van 2021 geen deel meer uitmaken van de Eindhovense Basis, maar onder de BrabantStad-regeling vallen. Daarnaast is er in 2021 binnen het incidenteel significant ruimere Snelgeld-budget een groot deel toegekend aan designers werkzaam in de creatieve industrie. Dat is tevens te zien hieronder in figuur 5 waar Creatieve industrie samen met de discipline Beeldende kunst verreweg het grootste aantal aanvragen vertegenwoordigd die voornamelijk binnen de Snelgeld-regeling zijn gedaan. Erfgoed is als discipline het minst goed bedeed. Deels omdat een groot deel van de erfgoed-verantwoordelijkheid bij de gemeente Eindhoven ligt en tevens omdat er weinig aanvragen binnen deze discipline bij Cultuur Eindhoven worden ingediend.

Figuur 5 Aantal aanvragen per discipline BrabantStad, Programma's, Projecten en Snelgeld 2021

2.4 Prestaties - Aanbod

Cultuur Eindhoven maakt met de gesubsidieerde instellingen afspraken over de te leveren prestaties wat betreft aanbod en publieksbereik. Het aantal activiteiten geeft een indicatie van de omvang van het aanbod. Met betrekking tot het aanbod wordt een onderscheid gemaakt tussen producties, tentoonstellingen, voorstellingen en overige activiteiten. Overige activiteiten zijn bijvoorbeeld lezingen, workshops of rondleidingen, maar ook evenementen. In deze paragraaf tonen we het daadwerkelijk gerealiseerde aanbod op basis van de ontvangen verantwoordingen. Het publieksbereik wordt apart behandeld in hoofdstuk drie. In figuur 6 is te zien dat de tijdelijke tentoonstellingen met name door programmainstellingen en organisaties die in de BrabantStad-regeling vallen worden georganiseerd. *Eindhoven Museum* heeft als enige basisinstelling een tentoonstelling gerealiseerd in 2021. Voorgaande jaren werden in de Eindhovense Basis meer tentoonstellingen georganiseerd maar omdat *MU* naar de BrabantStad-regeling is gegaan is dat aantal

verschoven. Het totaal aantal van 97 blijft in lijn met afgelopen drie eerdere jaren waar er gemiddeld per jaar 88 tijdelijke tentoonstellingen werden georganiseerd.

Figuur 6 Aantal tentoonstellingen

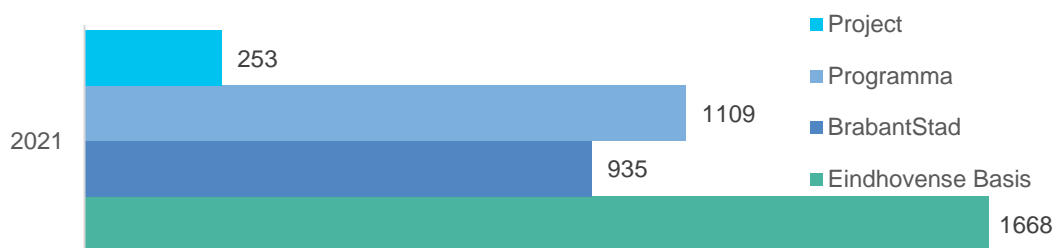
Het aantal voorstellingen is in 2021 net als in 2020 fors lager dan in pre-Covid-19 jaren. Waar in 2021 in totaal 6.028 voorstellingen werden gerealiseerd waren er dat in de periode 2017-2019 gemiddeld zo'n 12.500 per jaar. Zoals te zien is de Eindhovense Basis verantwoordelijk voor het overgrote deel van het aantal voorstellingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat filmhuis *Plaza Futura* met 5.001 filmvoorstellingen een sterke stempel op dat beeld drukt.

Figuur 7 Aantal voorstellingen

Het totaal aantal overige activiteiten van 3.965 zoals gerealiseerd in 2021 is laag als het wordt afgezet tegen voorgaande jaren waar ongeveer het dubbele aantal normaal was. Ook hier is Covid-19 debet aan. Opvallend is dat de Eindhovense Basis en Projecten wel in staat zijn geweest om ongeveer op het oude niveau te presteren. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door Programma – en BrabantStad-instellingen. Zij waren moeilijker in staat om programmering op een alternatieve wijze aan te bieden.

Figuur 8 Aantal overige activiteiten

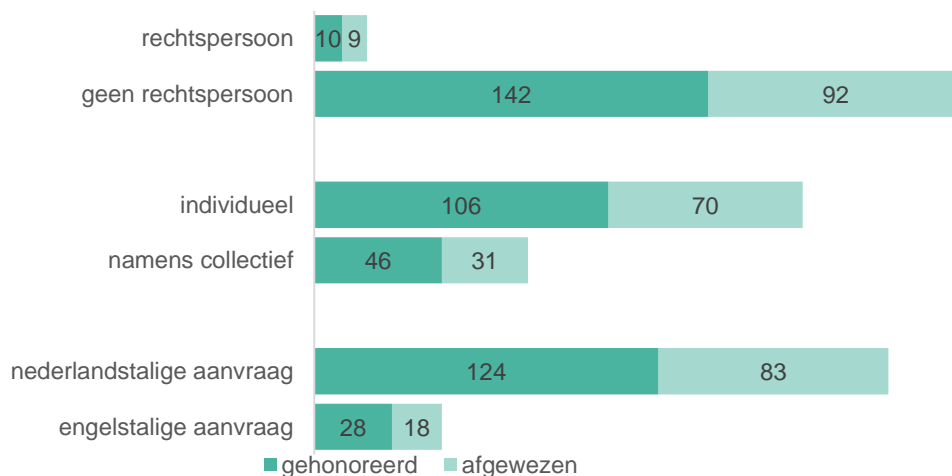

Ten aanzien van de activiteiten is er bij de verantwoording over 2021 conform het collegebesluit coulerance toegepast bij de vaststelling van de subsidie.

2.5 Snelgeld-regeling

De Snelgeld-regeling is de enige regeling waarbinnen kan worden aangevraagd wanneer een persoon of organisatie geen rechtspersoon is. Deze regeling faciliteert in sterke mate de individuele makers in Eindhoven. Er kan een beroep worden gedaan op het Snelgeld voor activiteiten op het gebied van presentatie, onderzoek en productie. Aanvragen van natuurlijke personen maken het overgrote merendeel van het totaal aantal aanvragen uit. Met ingang van 2021 is het ook mogelijk voor collectieven van meerdere kunstenaars om een gezamenlijke aanvraag in te dienen. 30% van de aanvragen maakten van die mogelijkheid gebruik.

Figuur 9 Verschillende aanvragers binnen het Snelgeld-regeling 2021

Ook werd het vanaf 2021 mogelijk om binnen het Snelgeld aanvragen in het Engels in te dienen. Dit werd gedaan door 18% het totaal aantal aanvragen. Daarbij is de discipline creatieve industrie het meest sterk vertegenwoordigd met 29 van de totaal 46 Engelstalige aanvragen.

2.6 Samenvatting

De Subsidieregeling van Cultuur Eindhoven bestaat uit een fijnmazig stelsel waarbinnen ruimte is voor een grote diversiteit aan initiatieven. Binnen de diverse regelingen wordt een diversiteit aan activiteiten verdeeld over verschillende disciplines gehonoreerd. Dat het elk jaar weer lastig blijkt om een discipline toe te wijzen

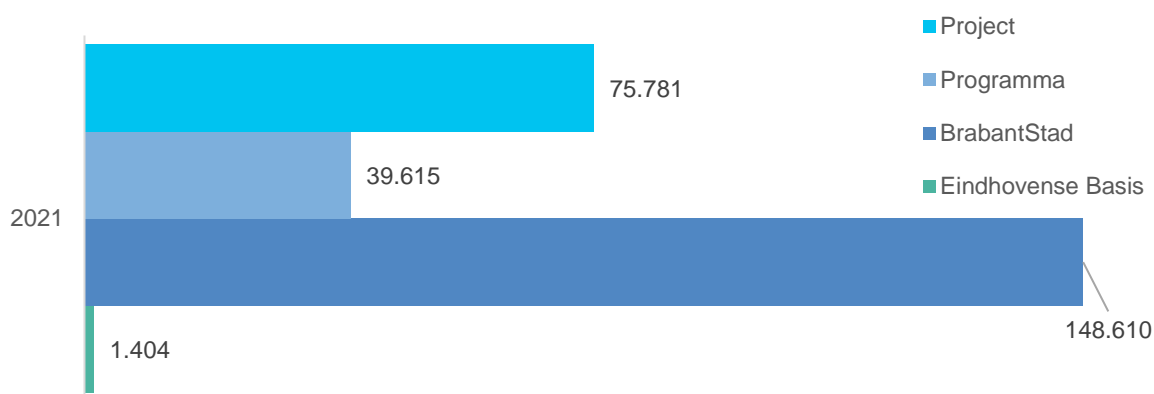
aan de verschillende aanvragers illustreert dat er veel discipline overstijgend gewerkt en geëxperimenteerd wordt. In 2021 is er met de komst van de BrabantStad-regeling naast de Eindhovense Basis meer ruimte gekomen voor structurele subsidie voor vier jaar wat organisaties ruimte geeft om een stevigere positie in de stad in te nemen. De flexibiliteit en verrijking van het aanbod wordt via de Programma, Projecten en Snelgeldsubsidie gerealiseerd. Daarbij is te zien dat in 2021 veel individuele makers in de stad, werkzaam binnen diverse disciplines, via de Snelgeld-regeling een extra steun in de rug hebben ontvangen om hun beroepsparktijk verder te ontwikkelen. Zij zijn een belangrijk onderdeel van het culturele ecosysteem in de stad. Covid-19 had in 2021 nog veel invloed op de mate waarin activiteiten mogelijk waren wat terug te zien in is in de gerealiseerde prestaties.

3 Publieksbereik

Culturele instellingen rapporteren aan Cultuur Eindhoven over het aantal gerealiseerde bezoeken aan voorstellingen, tentoonstellingen en overige activiteiten. Deze gegevens betreffen alleen gegevens over bezoekaantallen. Dat betekent dat één bezoeker die in een jaar vijf bezoeken aflegt als vijf geteld wordt. In de verantwoording worden kwantitatieve gegevens nauwkeurig gerapporteerd. Een kwalitatieve omschrijving van het publiek is vaak aanwezig in het jaarverslag, maar onmogelijk om te comprimeren in een totaalbeeld. Daarom kan op basis van de verantwoordingen niets over de diversiteit van het publiek gezegd worden.

3.1 Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen - overige activiteiten

Figuur 10 gerealiseerde aantal bezoeken tijdelijke tentoonstellingen 2021

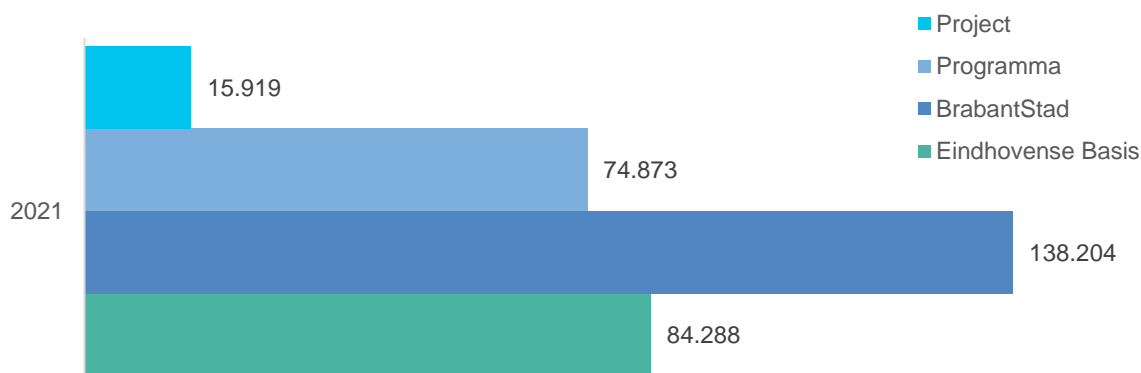
Het totaal aantal bezoeken van tijdelijke tentoonstellingen bleef in 2021 met 265.410 achter bij eerdere pre-Covid-19 jaren tijdens welke er ruim 500.000 bezoeken per jaar werden gerealiseerd. De verschuiving van MU van de Eindhovense Basis naar de BrabantStad-regeling is goed in bovenstaande figuur te zien. Binnen de Eindhovense Basis heeft enkel het *Eindhoven Museum* in 2021 een tijdelijke tentoonstelling weten te realiseren. Het museum heeft in 2021 totaal 50.579 bezoeken weten te realiseren. Het grootste deel van het jaar waren er door beperkende maatregelen nauwelijks bezoekersactiviteiten mogelijk.

Figuur 11 gerealiseerde aantal bezoeken voorstellingen 2021

Ook bezoeken aan voorstellingen waren in 2021 zeer beperkt mogelijk. Waar in de periode 2017 – 2019 ruim 700.000 bezoeken per jaar nog normaal waren kwam er in 2021 nog niet de helft van dat aantal op voorstellingen af. Van de aantallen zoals hierboven aangegeven is daarnaast een belangrijk deel online bezoek aan gestreamde concerten. Het aantal fysieke bezoeken aan podia is in 2021 minimaal geweest vanwege beperkingen door Covid-19.

Figuur 12 gerealiseerde aantal bezoeken overige activiteiten 2021

Ook bij de overige activiteiten werd in 2021 vaak de vertaalslag van fysiek naar online aanbod gemaakt. In de beoordeling van het bereik daarvan is steeds gekeken of er op een realistische wijze is verantwoord en onderbouwd. Het zijn de toegewijde online kijkers en deelnemers die we in de gegevens hebben meegenomen. Aan de organisaties zelf was het om te kiezen of ze het online aanbod gratis of betaald beschikbaar stelden. Met name het bezoek aan overige activiteiten van Project-, Programma- en BrabantStad instellingen is sterk afgenomen in 2021.

3.2 Samenvatting

In 2021 is over de hele lijn te zien dat door beperkende maatregelen door Covid-19 net als in 2020 de bezoekaantallen fors zijn gezakt ten opzichte van eerdere jaren. Door het aanbieden van online aanbod hebben instellingen getracht de binding met hun publiek te behouden. Desalniettemin is op dit moment nog onvoldoende duidelijk welk effect twee jaar van beperkende maatregelen heeft gehad op het bezoekgedrag op langere termijn. Op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties aan Cultuur Eindhoven kan er in het algemeen weinig gezegd worden over de samenstelling van het publiek. Om hier meer over te kunnen zeggen kan worden gekeken naar de resultaten van de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven. In overleg met Cultuur Eindhoven is in 2019 een dashboard opgezet waarin meer informatie te vinden is over de demografische kenmerken van de Eindhovenaren die de Basis-instellingen

bezoeken. Begin 2022 zijn de resultaten uit de enquête 2021 [gepubliceerd](#). De informatie in de inwonersenquête is wel beperkt tot bezoek en waardering van de Basis-instellingen en grotere festivals. Daarnaast geeft de enquête alleen informatie over de bezoekers die uit Eindhoven komen.

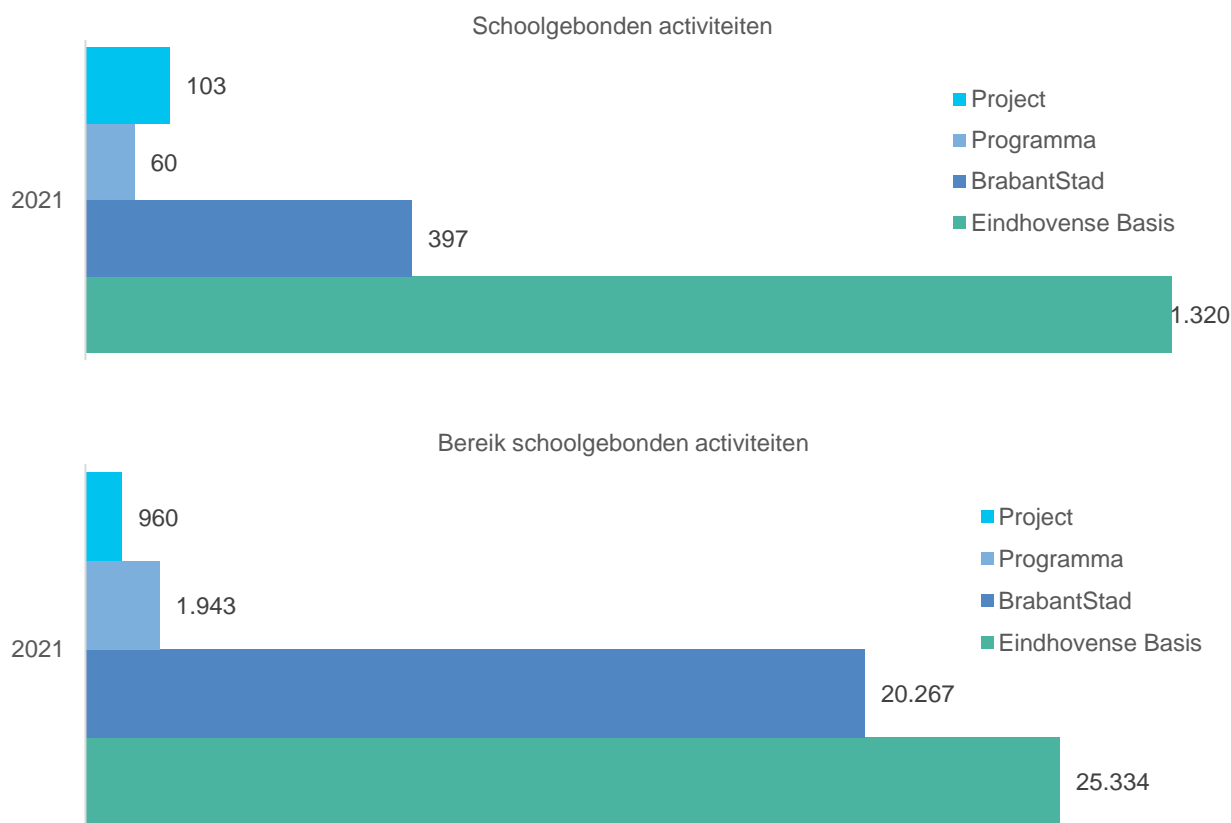
4 Cultuureducatie

4.1 Schoolgebonden activiteiten en educatieve activiteiten.

Onder schoolgebonden activiteiten worden reguliere activiteiten van culturele instellingen verstaan die speciaal bij of voor onderwijsinstellingen worden uitgevoerd. Onder cultuur educatieve activiteiten worden alle activiteiten geschaard die dikwijls zijn gericht op specifieke groepen en kennisoverdracht. Er is daarbij sprake van deelnemers die een participatieve rol hebben.

Binnen de Eindhovense Basis hebben *Cultuurstation* en *Bibliotheek Eindhoven* een specifieke functie op het gebied van schoolgebonden activiteiten en cultuureducatie. Voor beide is binnen dit hoofdstuk apart aandacht.

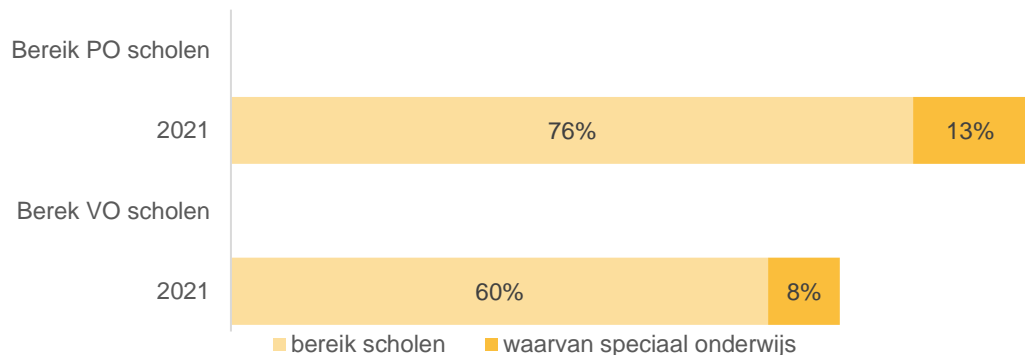
Figuur 12 gerealiseerde schoolgebonden activiteiten en bezoeken.

Het totaal aantal schoolgebonden activiteiten was in 2021, 1.880. Dat was zelfs minder dan in Covid-19 jaar 2020 waarin het er 2.455 waren. In normale jaren werden er voorheen gemiddeld ruim 3.600 schoolgebonden activiteiten georganiseerd door gesubsidieerde organisaties. De daling van het aantal activiteiten is tevens terug te zien in het bereik. Waar er voorheen gemiddeld ruim 127.000 bezoeken werden gerealiseerd waren er dat in 2021, 48.504. Daarbij is te zien dat organisaties wel zoveel mogelijk hun aanbod in stand hebben proberen te houden maar dat het gemiddelde bereik per activiteit lager was dan voorheen. Uit de verantwoordingen blijkt dat net als in 2020, waar mogelijk, digitaal aanbod is gerealiseerd. Tegelijkertijd hebben veel scholen ervoor gekozen om educatieve culturele activiteiten minder prioriteit te geven.

4.2 Aantal bereikte scholen in Eindhoven

Figuur 13 door CultuurStation bereikte scholen

In Eindhoven geeft *CultuurStation* sinds augustus 2017 invulling aan de bemiddelingsfunctie onderwijs- en cultuuraanbieders. Als verbinder van het onderwijs aan culturele partijen in Eindhoven bereikte zij in 2021 56 van de 63 basisscholen inclusief 8 scholen voor speciaal basisonderwijs en 17 van de 25 middelbare scholen inclusief 2 scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Totaal bedient *CultuurStation* 89% van de PO scholen en 68% van de VO scholen. In de periode 2017-2020 was dat gemiddeld jaarlijks respectievelijk 84% en 66%.

Naast het bereik van *CultuurStation* rapporteren meer instellingen over het bereik van scholen binnen en buiten Eindhoven. Voor *CKE* waren dit 55 scholen in 2021 waarvan 42 (76%) binnen en 13 (24%) buiten Eindhoven.

Daarnaast is ook de *Bibliotheek Eindhoven* aanwezig op 71 verschillende basisscholen en SPIL-centra (spelen leren integreren) en kinderdagverblijven in Eindhoven. Het aantal kinderen dat via basisscholen en SPIL-centra in Eindhoven lid is van de Bibliotheek was in 2021 18.967 leden. Het aantal activiteiten op basisscholen en SPIL-centra was in 2021 999 wat een stijging is ten opzichte van 2020 toen het er nog 714 waren. Wel is het nog lager dan pre-Covid-19 jaar 2019 toen het er 1.247 waren.

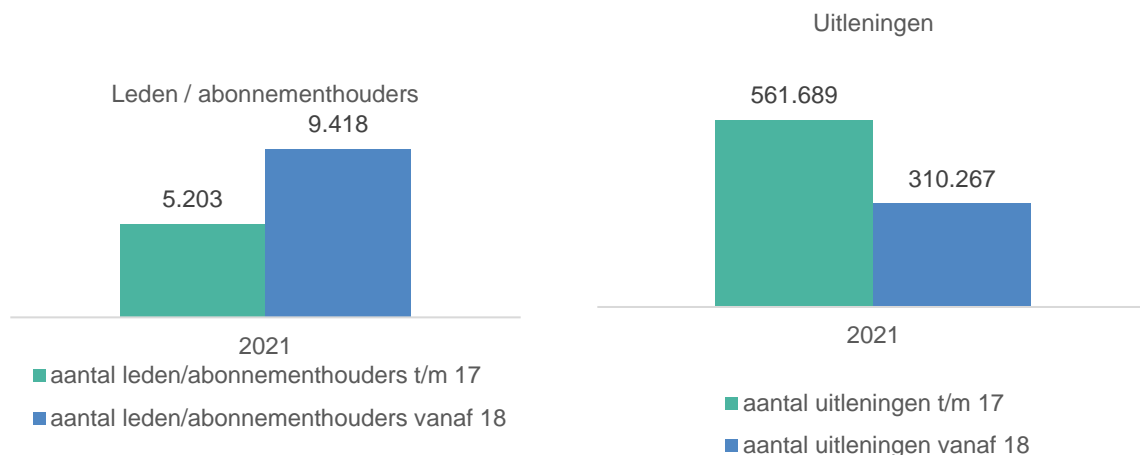
Net als in 2020 hebben scholen in 2021 verschillende maatregelen genomen vanwege Covid-19. Het bereik van de educatieve activiteiten is daar erg afhankelijk van geweest. Ook de intensiteit van het programma dat aangeboden is blijkt op basis van de vaststellingen minder geweest. De prioriteiten van veel scholen lagen ook in 2021 begrijpelijk op andere terreinen of ze waren bewust voorzichtig met externe contacten.

4.3 Bibliotheek Eindhoven

Met deze aparte paragraaf brengt Cultuur Eindhoven de prestaties van de Bibliotheek in beeld. Hierin zijn de prestatie-indicatoren van de Bibliotheek uitgelicht.

Het aantal leden, zowel jeugd als volwassenen, is ten opzichte van de periode 2017-2020 terug aan het lopen. Het gemiddeld aantal volwassen leden was voorgaande periode ruim 10.000 per jaar en het gemiddeld aantal jeugdleden ruim 8.000. In Covid-19 jaar 2020 was al een terugval in het aantal leden te zien, dat aantal is in Covid-19 jaar 2021 zoals te zien in figuur 14 nog verder afgenomen. Het totaal aantal uitleningen is in 2021 wel toegenomen ten opzichte van 2020 toen dat er in totaal 636.654 waren. Daarnaast zijn er 68.067 e-books uitgeleend in 2021. In 2020 was reeds een forse stijging van 30% ten opzichte van 2019 te zien met 64.463 uitgeleende e-books. Dat aantal is dus nog verder gestegen. Daarin is goed zichtbaar dat veel mensen via de digitale weg toch toegang hebben gezocht tot cultureel aanbod, hoewel de intensiteit van het contact door Covid-19 minder is geweest.

Figuur 14 leden en uitleningen bibliotheek

4.4 Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst

CKE vervult de Basisfunctie van 'huis voor amateurkunst' en voert de financieringsregeling voor amateurverenigingen uit. Op de financieringsregeling *Basisbijdrage Amateurkunst* werd in 2021 door 83 verenigingen een beroep gedaan. Daarnaast werden via de noodsteunregeling *Aanvullende Basisbijdrage Amateurkunst 2021* 13 amateurverenigingen extra ondersteund om ze in staat te stellen reguliere vaste lasten te blijven dragen en een herstart van de activiteiten te kunnen organiseren. Tevens zijn de 83 verenigingen die reeds Basis-subsidie ontvingen extra ondersteund met 30% extra steun voor revitalisering en herstel.

Het grootste deel van de amateurkunstverenigingen houdt zich bezig met een vorm van Podiumkunst waaronder vocale ensembles, instrumentale ensembles, muziekkorpsen en muziek-, dans- of theatergroepen. De beeldende kunst is op kleinere schaal vertegenwoordigd met organisaties voor beeldende kunst en vormgeving en voor audiovisuele kunst. Overige disciplines zoals Letteren zijn niet als amateurvereniging georganiseerd.

4.5 Samenvatting

De Eindhovense instellingen zorgen ervoor dat een groot aantal inwoners van de stad al vroeg in aanraking komt met kunst en cultuur. De binding van culturele instellingen met scholen in de stad is sterk en het aanbod van schoolgebonden activiteiten is divers. We zien dat *CultuurStation* zowel binnen het basis- als in het voortgezet onderwijs een stijgend percentage van de scholen bereikt. Opvallend is dat hoewel het gebruik van de door de *Bibliotheek Eindhoven* aangeboden diensten in 2021 groeit, het aantal leden afneemt. Het aantal schoolgebonden activiteiten en daaraan gekoppelde bereik van andere culturele instellingen in Eindhoven is door de beperkingen in Covid-19 jaar 2021 verder afgenomen ten opzichte van 2020. Voor de komende jaren moeten we afwachten hoe de draad weer zal worden opgepakt.

In de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven, een jaarlijkse enquête onder ongeveer 2.000 Eindhovense inwoners van 15 tot en met 84 jaar, wordt gevraagd of de respondent minstens één kunstzinnige activiteit beoefent. Op basis hiervan kan een beeld geschetst worden over de participatie van de Eindhovense inwoners². Daaruit blijkt dat er een stijging is te zien van het aantal inwoners dat cultureel actief is.

² [inwonersenquête](#)

5 Ondernemerschap

Zoals beschreven in de subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024 gaat ondernemerschap niet alleen om opbrengstmaximalisatie. Daarbij is tevens van belang dat er sprake is van een realistische mix van inkomstenbronnen en een gezonde bedrijfsvoering. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de solvabiliteit, het weerstandsvermogen en het eigen inkomsten percentage. Daarnaast wordt gekeken naar de structurele bijdragen van de provincie en het Rijk aan Eindhovense instellingen. Voor deze gegevens is informatie gebruikt uit de jaarrekeningen van de instellingen.

Cultuur Eindhoven besteedt aandacht aan ondernemerschap bij de aanvraag. Instellingen zijn verplicht een sluitende begroting in te dienen. Als de continuïteit van de activiteiten van de aanvrager in gevaar is, bijvoorbeeld vanwege een negatief eigen vermogen of een negatief resultaat het voorgaande jaar, is de aanvrager verplicht een plan van aanpak in te dienen om dit tekort terug te dringen.

Daarnaast hecht Cultuur Eindhoven waarde aan de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit. Aan de Basis-, BrabantStad- en Programma-Instellingen wordt expliciet gevraagd de Governance Code Cultuur na te leven en de Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit te onderschrijven. In de verantwoordingen wordt de wijze waarop aan de Codes uitvoering wordt gegeven toegelicht.

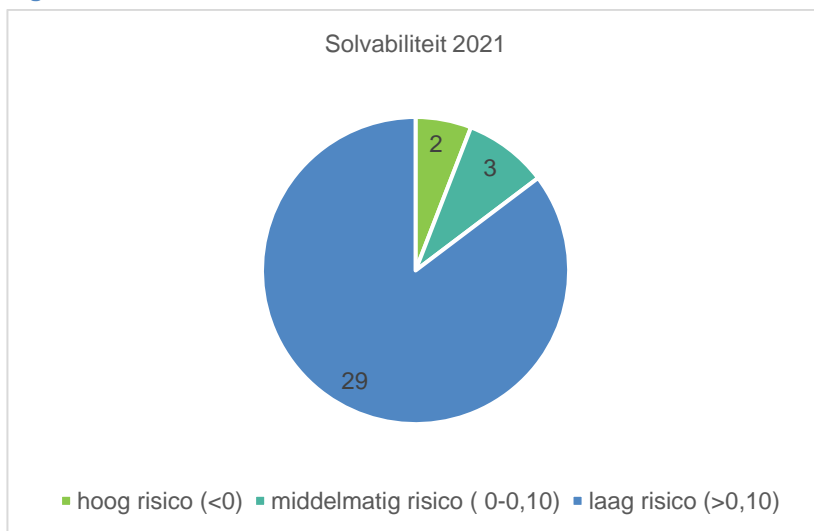
5.1 Ratio's

Op basis van de jaarrekeningen zijn drie ratio's berekend voor de organisaties die meerjarige subsidies ontvangen hoger dan € 25.000,-. Voor de verantwoording van subsidies onder € 25.000,- is een financiële verantwoording niet verplicht. Deze worden in de analyse niet meegenomen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een instelling kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. Om de solvabiliteit te berekenen wordt het eigen vermogen gedeeld door de totale passiva (de som van het eigen vermogen en het vreemd vermogen). In het beoordelen van de solvabiliteit wordt een voorbeeld genomen aan een analyse van de landelijke BIS door APE in opdracht van OCW. Een solvabiliteit lager dan 0 betekent een hoog risico; een solvabiliteit van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een solvabiliteit hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Figuur 15 Solvabiliteit

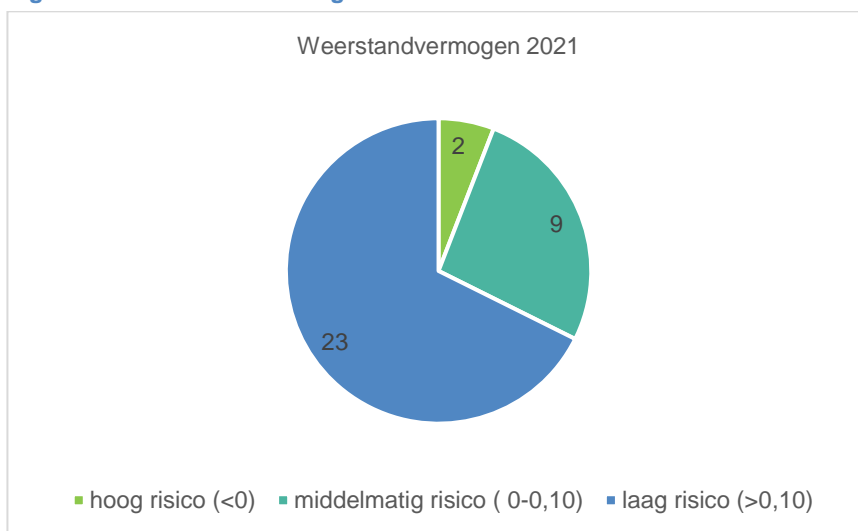

De tabel laat zien hoeveel organisaties een solvabiliteitsratio hebben die duidt op een hoog, middelmatig en laag risico. Te zien is dat in 2021 het overgrote deel van de organisaties een laag risico solvabiliteit hebben. Dat was in 2020 ook het geval. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de noodsteunmaatregelen vanuit de overheid in combinatie met eigen maatregelen. Deze zijn effectief genoeg geweest om de culturele instellingen financieel gezond te houden. De organisaties met een hoog risico gelet op de solvabiliteit zijn *Muziekgebouw Eindhoven* en *Kazerne*. Beide hebben een negatief eigen vermogen wat reeds in pre-Covid-19 jaren is opgebouwd. De instellingen met een hoog risico worden door Cultuur Eindhoven gemonitord en er wordt door de instellingen aan gepaste oplossingen gewerkt.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een instelling in ongunstige tijden haar activiteiten kan voortzetten. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Bij de analyse van de landelijke BIS worden de volgende referentie waarden aangehouden. Als de ratio van het eigen vermogen en de totale baten lager is dan 0 heeft de instelling een hoog risico; een ratio van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een ratio hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Figuur 16 Weerstandvermogen

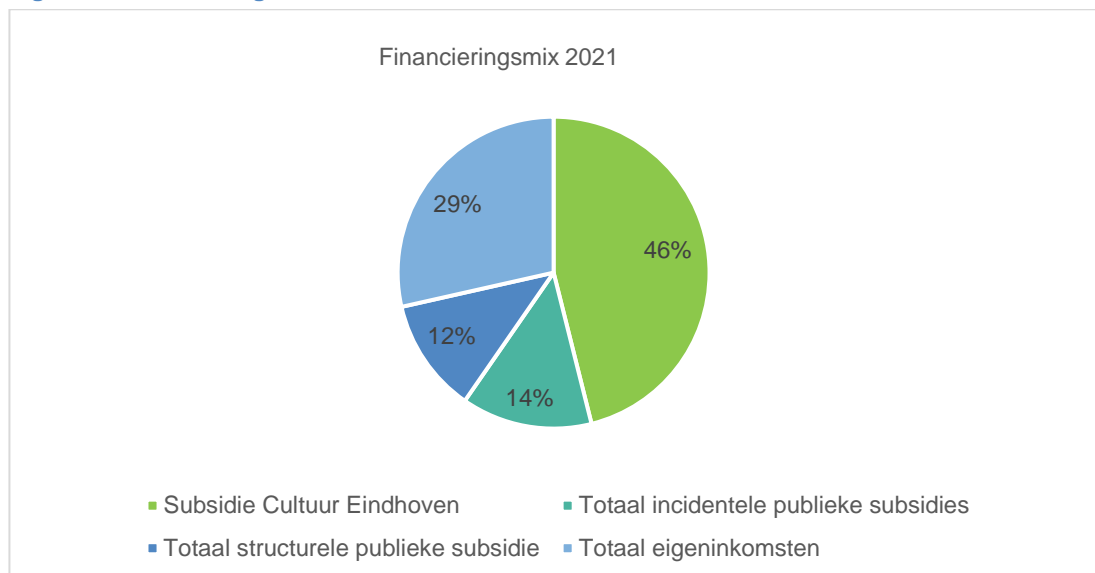
Figuur 16 laat zien dat het merendeel van de organisaties een gezond weerstandsvermogen hebben. De situatie zoals die nu is in 2021 is dezelfde als die in 2020 was. Over de gehele lijn is er sprake van een verbeterde weerstandspositie bij de gesubsidieerde culturele organisaties. Dit wordt ook in 2021 veroorzaakt door Covid-19 maatregelen waardoor er lagere baten waren, voornamelijk eigen inkomsten, bij een redelijk stabiel blijvend eigen vermogen dankzij de diverse noodsteunmaatregelen en het afschalen van de bedrijfsvoering door de organisaties zelf.

Om in de toekomst te kunnen opschalen is een gezond weerstandvermogen belangrijk.

Financieringsmix en eigeninkomsten percentage

Onder eigen inkomsten vallen: publieksinkomsten, sponsorinkomsten, overige directe inkomsten, indirecte inkomsten en private middelen. Het eigeninkomsten percentage wordt berekend ten opzichte van de totale baten. Cultuur Eindhoven financiert maximaal 80% van de subsidiabele kosten.

Figuur 17 Financieringsmix

Het eigeninkomsten percentage van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde instellingen is tamelijk uiteenlopend afhankelijk van het type instelling en culturele activiteit. In totaal was het gemiddelde percentage van de instellingen die een financiële verantwoording hebben ingediend 29%. Daarbinnen zitten uitschieters, het hoogste percentage eigen inkomsten was 81% het laagste 2%. Gemiddeld wordt 46% van de totale culturele exploitatie gedekt door subsidie via Cultuur Eindhoven.

5.2 Bijdragen van provincie en Rijk

Instellingen met een bovenlokale functie komen in aanmerking voor subsidie van de provincie of van het Rijk, dan wel in de landelijke BIS of van één van de zes Rijksfondsen. Binnen dit hoofdstuk wordt gekeken naar meerjarige bijdragen aan Eindhovense instellingen. Incidentele (project)subsidies worden buiten beschouwing gelaten omdat ze te veel afhankelijk zijn van het type activiteiten. Provinciaal houdt dit in dat de bijdragen van Brabant C wel meegenomen worden (want vaak meerjarig), maar subsidies van Kunstloc vanwege hun incidentele karakter niet meegeteld worden. Hiervoor kijken we ook alleen naar meerjarig gesubsidieerde organisaties.

Van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde organisaties ontvangen *MU*, *Philharmonie Zuidnederland* en *Stichting Urban Eindhoven* subsidie uit de landelijke BIS. Daarnaast ontvangen *Afslag Eindhoven*, *TROMP*, *The Rugged Solution*, *So What's Next* een structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten. *CultuurStation* ontvangt jaarlijks € 217.854,- van het Fonds voor Cultuurparticipatie in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), een meerjarig programma waarin het Rijk en de gemeente matchen in de verhouding van 50/50. De in Eindhoven gevestigde instellingen *Dutch Design Foundation*, *Next Nature Network* en *BioArt Laboratories* ontvangen tevens via het Rijk structurele subsidie maar worden niet door Cultuur Eindhoven financieel ondersteund waardoor die niet in onderstaande tabel zijn opgenomen. *Philharmonie Zuidnederland* heeft een groot aandeel in de getoonde bijdragen. De organisatie ontving in 2021 een landelijke structurele subsidie van € 8.147.435,- en provinciale structurele subsidie van € 3.279.276,- van de provincies Noord-Brabant en Limburg samen.

Tabel 4 Bijdragen Provincie en Rijk

	Totaal subsidie OCW/ Rijksfondsen	Totaal subsidie Provincie
2021	€ 10.681.198	€ 4.357.876

5.3 Gerealiseerde sponsorinkomsten

In de verantwoording worden sponsorinkomsten apart vermeld. Om hierop te reflecteren wordt alleen gekeken naar Eindhovense Basis-instellingen en BrabantStad- en Programma-instellingen om de structurele inkomstenstroom in kaart te brengen. Ook bij Projecten worden vaak sponsorinkomsten gerealiseerd, maar omdat het om eenmalige activiteiten gaat die jaarlijks wisselen zou een overzicht van hun sponsorinkomsten een vertekend beeld geven.

Figuur 18 Sponsorinkomsten

Afgezet tegen 2020 zijn de sponsorinkomsten van de Eindhovense Basis in 2021 op hetzelfde niveau gebleven. In vergelijking met eerdere pre-Covid-19 jaren 2018 en 2019 zijn de sponsorinkomsten 20 en 30 % lager. Verschillende sponsors hebben zich vanwege Covid-19 teruggetrokken of hun bijdrage verlaagd. Opvallend is dat de sponsoring van BrabantStad- en Programma-instellingen juist is toegenomen ten opzichte van 2020 met 50%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er een verschuiving heeft

plaatsgevonden van type instellingen. Over het algemeen blijft het voor kleinere organisaties lastig om sponsoren voor meerdere jaren aan zich te verbinden.

5.4 Samenvatting

Met betrekking tot de Governance Code Cultuur zien we dat de Eindhovense Basis-instellingen in 2021 naar behoren invulling geven aan de principes van de code. De Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit worden door hen onderschreven. Ook voor de BrabantStad- en Programma-instellingen geldt dat zij in de verantwoording reflecteren op de codes. In de ratio's zien we in 2021 net als in 2020 een significante afwijking die wordt veroorzaakt door de beperkende maatregelen vanwege Covid-19. Door de combinatie van noodsteun, coulance en eigen besparingsmaatregelen hebben de culturele organisaties over het algemeen financieel gezien een redelijke tot goede uitgangspositie per 31 december 2021. De steunmaatregelen in 2021 waren erop gericht om forse afname van de eigen inkomsten te compenseren. Tegelijkertijd zijn er in 2022 nog steeds risico's geweest ten aanzien van het organiseren van activiteiten en genereren van eigen inkomsten. In het eerste kwartaal van 2022 waren namelijk nog steeds beperkende maatregelen van kracht en het is nog onzeker hoe het najaar gaat verlopen. De bijdrage van het Rijk en de provincie aan de Eindhovense Basis en BrabantStad- en Programma-instellingen is vanaf 2021 verhoogd. Met name het Rijk financiert meer instellingen in Eindhoven dan voorheen. In 2021 zijn de sponsorinkomsten aan Eindhovense instellingen op het niveau van 2020 gestabiliseerd. Het bewerkstellingen van de terugkeer van een evenwichtige financieringsmix zal in de toekomst voor individuele organisaties een belangrijk punt van aandacht zijn.

6 Samenvatting

In deze tussentijdse rapportage zien we dat het jaar 2021 net als 2020 voornamelijk wordt beïnvloed door de a-typische Covid-19 omstandigheden. Waar in voorgaande Cultuurbrief-periode een trendbreuk werd gerealiseerd door meer flexibiliteit in de besteding van het cultuurbudget te realiseren door de komst van de PLUS- en Snelgeld-regeling is die flexibiliteit voor 2021-2024 bestendigd met door middel van de BrabantStad-, Programma, Projecten en Snelgeld-regeling.

De dynamiek en vernieuwing die dat teweeg heeft gebracht is zichtbaar in het aantal nieuwe aanvragers dat de verschillende regelingen weet te vinden. Met name bij de Snelgeld- en Projectenregeling is dat goed zichtbaar. Daarnaast komt de Snelgeld-regeling zichtbaar tegemoet aan de behoefte aan verdere ontwikkeling bij de individuele kunstenaars/designers en andere creatieve makers in de stad, gelet op het aantal aanvragen per jaar. Hiermee wordt een levendige culturele humuslaag in stand gehouden die zorgt voor dynamiek in het culturele ecosysteem en bijdraagt aan de culturele uitstraling van de stad.

Het publieksbereik was in 2021 net als in 2020 wegens beperkende Covid-19 maatregelen fors lager dan in eerdere jaren. De verwachting is dat de culturele organisaties extra inspanning zullen moeten leveren om het publiek weer op te bouwen en te verbreden met nieuw publiek. Dat zal enige tijd duren. Door middel van online-activiteiten hebben instellingen geprobeerd zoveel mogelijk binding met hun achterban te houden.

De Eindhovense instellingen hebben ook in 2021 binnen de beperkende mogelijkheden bezoekers middels educatie en participatie vroeg in aanraking gebracht met kunst en cultuur. De binding van culturele instellingen met scholen in de stad is sterk, het aanbieden van schoolgebonden activiteiten was in 2021 echter beperkt realiseerbaar. Instellingen als *CultuurStation*, *CKE* en de *Bibliotheek* nemen een leidende rol in het aanbieden van educatieve activiteiten en stimuleren cultuurparticipatie van jeugd en jongeren. In 2021 is het bereik daarvan ten opzichte van 2020 weer toegenomen ondanks Covid-19. Hoe het aanbod en het bereik van cultuureducatie zich verder gaat ontwikkelen is moeilijk te voorspellen. Het belang van cultuureducatie wordt wel onderschreven door zowel het onderwijs als de overheid die in 2022 weer stimulerende maatregelen neemt, bijvoorbeeld met het programma Rijke Schooldag.

Qua ondernemerschap toont het merendeel van de culturele instellingen in 2021 een gezonde solvabiliteit en weerstandvermogen en percentage eigen inkomsten. In 2021 zorgt financiële noodsteun in combinatie met de eigen besparingsmaatregelen van instellingen in verband met Covid-19 ervoor dat meerjarig gesubsidieerde organisaties in de stad financieel stabiel zijn gebleven.

